הלכה · משנה תורה · מפרשים · אבן האזל · ספר מדע

אבן האזל על משנה תורה, הלכות דעות

הרב איסר זלמן מלצר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

אבן האזל על משנה תורה, הלכות דעות

הרב איסר זלמן מלצר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/אבן-האזל-על-משנה-תורה-הלכות-דעות/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ה 4
פרק ו 4
הלכה ח 4

פרק א

הלכה ה

ומי שהוא מדקדק על עצמו ביותר ויתרחק מדעה בינונית מעט לצד זה או לצד זה נקרא חסיד, כיצד מי שיתרחק מגובה הלב עד הקצה האחרון ויהיה שפל רוח ביותר נקרא חסיד וזו היא מדת חסידות. ואם נתרחק עד האמצע בלבד ויהי' עניו נקרא חכם.

בלח"מ נתקשה מאד בדברי רבינו, חדא שהרי בפרק השני כתב שאסור לנהוג במדה בינונית במדת הענוה ואיך כתב כאן שהעושה זה והולך בדרך בינונית נקרא חכם, ועוד קשה שהרי כתב ששתי הקצוות אינם דרך טובה ואם האדם נוטה לאחד מהם צריך שיחזור עצמו למוטב וכאן כתב שהוא מידת חסידות לעשות כן, ועוד הקשה עיי"ש.

ונראה דעיקר החילוק בדברי הרמב"ם, שהוא מחלק בין מידות איך שיהיה בטבעו ובין הנהגה, שעיקר מדות האדם יהיו במדה בינונית היינו כמו שביאר בהל' ד', אבל ענין ההנהגה זהו ענין אחר שמדת חסידות לותר בהנהגתו וברוב הענינים יהיה נוטה לצד החסידות, אבל זהו חוץ מענוה וגאוה שבמדה זו צריך להתנהג שיהיה שפל רוח ביותר וזהו ג"כ בהנהגה אבל בטבע צריך להיות במדה בינונית בכל הענינים היינו שלא יהיה אינו מרגיש מה שצריך להרגיש אלא שיהיה ותרן ולא יקפיד כלל.

פרק ו

הלכה ח

בד"א בדברים שבין אדם לחבירו, אבל בדברי שמים אם לא חזר בו בסתר מכלימין אותו ברבים ומפרסמים חטאו ומחרפים אותו בפניו ומבזין ומקללים אותו עד שיחזור למוטב כמו שעשו כל הנביאים בישראל.

עיין לח"מ, ונראה דכונת הרמב"ם במה דמחלק בין אדם לחבירו ובין אדם למקום זהו משום דבין אדם לחבירו אין רשות ליחיד לדונו דשמא יש לו טענה עליו ואף שאינו אומר לו עביד אינש דלא מגלי טענתיה אלא לבי' דינא, וזהו דין רק לב"ד ומבואר ברמב"ם בפכ"ד מהל' סנהדרין דיש לדיין לעשות מריבה עם הראוי לריב עמו עיי"ש, ולכן ליחיד אין רשות אלא בבין אדם למקום דכיון דרואה שעובר איסור מפורסם אין לו טענות ע"ז.